

LUONNOS 13.2.2018:

Elinikäisen oppimisen, ohjauksen ja nuorisotakuun tavoitteet 2017 – 2022 Etelä-Savossa

(sisältää ohjauksen sekä tieto- ja neuvontapalvelut)

Tavoitteet

Yhteiset järjestelyt

Osallisuus

Kannustava oppiminen

Sujuvasti työhön

Toimiva verkostotyö yhdessä

Yrittäen yhdessä

Onnistun

Visio: Opin Oivallan

Etelä-Savon elinikäisen oppimisen, ohjauksen ja nuorisotakuun kehitystehtävät

- Tekee strategialla
- Kehittää ja arvioi
- Yhteensovittaa
- Avaa yhteistyötä
- Tekee yhdessä

Elinikäisen ohjauksen kansainväliset ja kansalliset painotukset

- Ohjausta tasapuolisesti
- Urasuunnittelun taidot
- Ohjausosaaminen
- Laatujärjestelmä
- Koordinointi

Globalisaatio kiihtyy

Tekniikka kehittyy

Työelämä pirstaloituu

Ikärakenne muuttuu

Tulevaisuuden muutokset

Yksilöllisyys vahvistuu

Arvot: luottamus, kunnioitus, tasa-arvo, joustavuus, sivistys

Arvot

- Luottamus
- Kunnioitus
- Tasa-arvo
- Joustavuus
- Sivistys

Arvot

- **Luottamus:** Työskentelemme kansalaisten sekä verkostojen ja organisaatioiden kanssa luottamuksellisesti niin, että asiakas ja yhteistyökumppani voivat kokea luottavansa asian etenemiseen vaikeissakin tilanteissa. Pyrimme ylittämään odotukset ja kehitämme palveluitamme yhdessä kansalaisten kanssa.
- **Kunnioitus:** Kunnioitamme yksilön tahtoa, yksityisyyttä ja luottamuksellista suhdetta. Kunnioitus syntyy myös yksilöllisestä kohtaamisesta, vahvuuksien sekä eri tavoin opittujen taitojen esiin kannustamisesta ja valintojen vaihtoehtoisuudesta.
- **Tasa-arvo:** Tarjoamme monimuotoisia palveluja kaikenikäisille eri elämäntilanteissa helposti saavuttaen eri puolilla maakuntaa ottaen huomioon myös syrjäiset paikat. Työskentelemme kaikki yhdessä.
- **Joustavuus:** Teemme asiat jatkuvasti entistä paremmin ja joustavammin. Ennakoimme muutoksia ja etsimme menetelmiä ja työtapoja, jotka ovat luovia, avoimia ja kansalaisen kannalta osuvia.
- **Sivistys:** Toimimme yhteisten arvojemme mukaan monimuotoisessa kulttuuriympäristössä, joka on avarakatseinen, henkisesti kehittynyt ja sydämeltään viisas. Arvostamme erilaisuutta ja kannustamme moniääniseen kulttuuriseen vuoropuheluun.

Visio

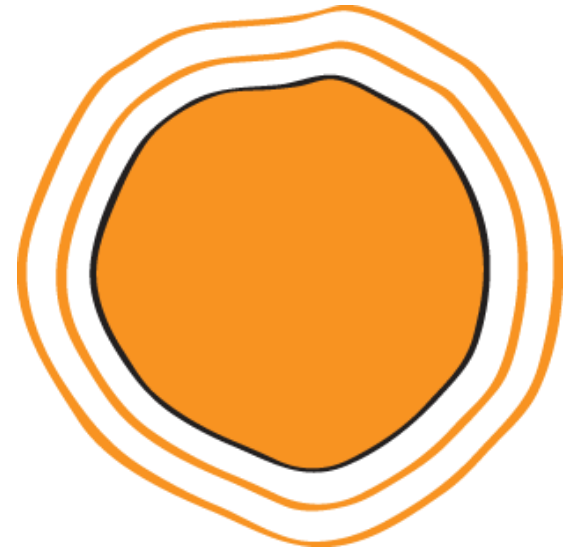
- **Opin, oivallan, onnistun yhdessä yrittäen**
- **Opin** elämän eri vaiheissa uutta ja saan siihen kannustusta niin, että tunnen vahvuuteni ja kehittämiskohteeni. Voin valita ja päättää sen mukaan eri vaihtoehtoista ratkaisuja tulevaisuuteeni.
- **Oivallan** sen, mikä on minulle parasta. Voin saada apua ja kannustusta vaihtoehtojen punnintaan silloin, kun tarvitsen, ja siinä muodossa, kuin haluan.
- **Onnistun** valinnoissani, koska saan tukea ja kannustusta myönteisistä kokemuksista. Minulla on myös mahdollisuus muuttaa suunnitelmiani ja päätyä uuteen ratkaisuun, kun olen kokeillut uutta.
- **Yhdessä** onnistun, kun kaikki pääsevät mukaan. Saan hyviä kokemuksia, kun jaan niitä ja hyödynnän muiden onnistumisia.
- Vastuullisesti **yrittäen** onnistun usein vielä paremmin, kun osaan myös ottaa vastuuta omista valinnoistani. Ymmärrän niiden vaikutukset ja seuraukset myös muiden elämään ja valintoihin.

Vision avulla saavutamme viisi tavoitettamme: yhteiset järjestelyt, osallisuus, kannustava oppiminen, sujuvasti työhön ja toimiva verkostotyö yhdessä.

Tulevaisuuden muutokset

- Ikärakenne muuttuu
- Yksilöllisyys vahvistuu
- Työelämä pirstaloituu
- Globalisaatio kiihtyy
- Tekniikka kehittyy

Tulevaisuuden muutokset

- **Ikärakenne muuttuu:** Nuorten suhteellinen määrä pienenee, kun väestö ikääntyy, mutta ihmiset ovat ikääntyessään terveempiä ja aktiivisempia. Työelämän vaihe jatkuu pidempään.
- **Yksilöllisyys vahvistuu:** Valinnanvapaus lisääntyy ja yksilölliset valinnat korostuvat. Elämässä pärjääminen vaatii taitoja rakentaa itse oman näköinen polkunsä esim. opinnoissa, työelämän aikana ja työelämän jälkeen. Samanaikaisesti osallisuus lisääntyy.
- **Työelämä pirstaloituu:** Ammatit laaja-alaistuvat, työurat pirstaloituvat ja työ organisoituu verkostoihin. Uuden oppiminen, alan vaihtaminen ja vuorottelu työn ja opintojen sekä eri töiden välillä vaativat joustavuutta osaamiseen. Siirtymät töiden välillä ja opintojen ja töiden välillä muuttuvat, mikä vaatii ohjaukselta uudenlaista otetta.
- **Globalisaatio kiihtyy:** Kaikilla yhteiskunnan tasoilla ihmiset voivat lähentyä, myös markkinat ja hallinto. Kulttuuriosaamisen, kielitaidon ja viestinnän merkitys ovat yhä tärkeämpiä. Toisaalta myös paikallisuus tulee entistä tärkeämmäksi.
- **Tekniikka kehittyy:** Digitalisoituminen, robotiikka ja jokapaikan tietotekniikka puskevat jokaiselle elämän osa-alueelle. Tulee uudenlaista työtä vanhojen työtehtävien poistuessa, mikä vaatii teknologian taitoja myös vapaa-aikana **kaikilla elämän alueilla.**

Tavoitteet

- Yhteiset järjestelyt
- Osallisuus
- Kannustava oppiminen
- Sujuvasti työhön
- Toimiva verkostotyö yhdessä

Tavoitteet: yhteiset järjestelyt

- Toimimme monimuotoisesti ja uudenaikaisesti oppimisen, ohjauksen ja nuorisotakuun yhteisissä järjestelyissä niin, että pyrimme hyvään oppimiseen ja oppimiskäsitykseen. Oppimisen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut ja nuorisotakuun järjestämme sellaisista rakennusaineista, joille on hyvä pohjustaa omaa tulevaisuutta koulutuksen ja työuran kannalta. Uudet toimintatavat antavat kokemuksen siitä, että ihminen on saanut tukea ja kannustusta elämänsä erilaisissa siirtymävaiheissa ja pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja.
- Otamme vastuun nuoristamme ja kaikenikäisistä kokonaisina ja yksilöllisinä ihmisinä tukien lapsen ja nuoren kasvua ja itsenäistymistä esimerkiksi kuvaamalla palvelut nuorille ja kaikenikäisille. Olemme yhden oven periaatteella läsnä ja kansalaiselle helposti saavutettava kynnyksetön Ohjaamo-tyyppinen palvelu nuorille ja kaikenikäisille kaikkien kuntien alueilla: kasvokkain ja etänä digitaalisin menetelmin paikallisesti ja valtakunnallisesti. Palvelumme tarjoavat tietoa, neuvontaa ja ohjausta sekä oppimista. Tarjoamme vaihtoehtoisia mahdollisuuksia, erisyyksiä ja -muotoisia palveluja oppimiseen, työhön ja vapaa-aikaan. Tunnistamme ja tunnustamme erilaista oppimista ja osaamista sekä pystymme validoimaan myös epävirallista oppimista ja arkioppimista.
- Yhteisin järjestelyin poistamme kiusaamista, vähennämme opintojen keskeyttämisiä, saamme nuoret ja aikuiset töihin ja teemme asioita yhdessä tukemalla perheiden hyvinvointia.

Tavoitteet: osallisuus

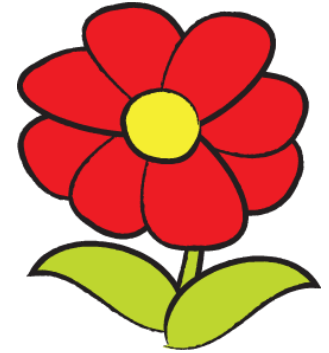
- Annamme nuorille ja kaikenikäisille mahdollisuuksia tulla kuulluksi, vaikuttaa heidän omiin asioihinsa ja innostua heidän omista asioistaan ottamalla heitä mukaan erilaisiin valmistelun, päätöksenteon, toteutuksen, arvioinnin ja kehittämisen vaiheisiin. Esimerkiksi järjestöt ja muut tukevat nuorten monipuolisia vaikutusmahdollisuuksia kaikissa nuoren elämänvaiheissa. Osallisuus takaa sen, että ihminen voi tuntea saavansa puolueetonta ja laadukasta apua erilaisissa elämäntilanteissa ja kysymyksissä hyvinvointia tukevasti ja hankalimpia elämäntilanteita ehkäisevästi.

Tavoitteet: kannustava oppiminen

- Varmistamme, että lapsi, nuori tai aikuinen löytää itselleen sopivia tapoja onnistua oppimaan, tuntemaan omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa, jotta aito halu oppia vahvistuu. Suosimme sellaisia oppimisen järjestelyjä, jotka kannustavat lasta ja nuorta käytäntöön, kokonaisuuksiin, käsin ja yhdessä tekemiseen, tutkimiseen, luovuuteen, leikkimiseen ja peliin, vuorovaikutukseen, liikkumiseen ja myönteisiin elämyksiin.
- Kannustamme oppimiseen ja opintoihin, joita voi valita joustavasti erilaisten elämäntilanteiden mukaan. Ne antavat mahdollisuudet valita itselle sopivaa koulutusta ja opintoja tukemaan uravalinnoissa sekä työpaikan ja -tehtävien vaihdoksissa myös työssäoppimalla.
- Huolehdimme, että meillä on käytännössä mahdollisuutena avoimet väylät, erilaiset oppimisympäristöt, aiemmin opitun hyväksyminen opintoihin, oppisopimus ja työpajat.

Tavoitteet: sujuvasti työhön

- Toimimme niin, että nuorilla on mahdollisuus työuran alkuun ja aikuisena kehittyä työssään. Kannustamme eri-ikäisiä suunnittelemaan tulevaisuuttaan, jotta heillä on mahdollisuus uravalintoihin, mihin he voivat saada tukea myös työpaikan ja -tehtävien vaihdoksissa. Kannustamme työssäoppimiseen esimerkiksi erilaisilla työssäkokeilun jaksoilla, pajatyoşkentelyllä ja työn ja koulutuksen yhteensovittamisella. Jaamme hyvän ja laadukkaan työelämän käytäntöjä, joissa yhdistyvät työhyvinvointi ja työn tuottavuus. Työskentelemme erityisesti myös sen hyväksi, että töiden välisissä siirtymissä ihminen kokee pääsevänsä nopeasti eteenpäin.

Tavoitteet: toimiva verkostotyö yhdessä

- Keskitymme laadukkaaseen verkostotyöhön ja ihmisten johtamiseen, minkä avulla saavutamme verkostoissamme ja organisaatioissamme vastuuta yhteisistä päätöksistä ja yhteisestä toiminnasta ja luomme mahdollisuuksia laadukkaaseen toimintaan. Hyvällä johtamisella saamme toimivat verkostot, joilla on valta ja vastuu sekä lupa päättää, tehdä ja toimia verkoston elinkaaren aikana, minkä kansalainen tuntee myönteisenä kokemuksena.
- Verkostot työskentelevät ihmisen parhaaksi ohjauksen taustalla. Siksi käytämme esimerkiksi digitaalisia ohjaustarvearviointeja, mittaamme, arvioimme ja kehitämme oppimisen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen laatua, mistä viestimme avoimesti myös palvelujen käyttäjille.

Ohjauksen määritelmät

- Valtakunnallinen ohjauksen määritelmä:
- <http://www.elo-opas.fi/1-elinikäinen-ohjaus>

- Etelä-Savon määritelmä:

Elinikäisellä ohjauksella tarkoitamme erilaisia toimia ja järjestelyjä, joiden avulla kaikenikäiset kansalaiset pystyvät eri elämänvaiheissa tunnistamaan osaamisensa ja kiinnostuksensa, tekemään mielekkäitä koulutukseen ja ammattiin liittyviä päätöksiä, hallitsemaan yksilöllistä kehityskaartaan koulutuksen, työn ja oppimisen ympäristöissä, joissa osaamista ja taitoja opitaan ja käytetään.

Miten arvioimme?

- **Mittari, seuranta ja arviointi** johdetaan suoraan kustakin maakunnan yhteisestä tavoitteesta (ota huomioon myös Pohjois-Savon ohjauksen laatutyökalu sekä 11.10.2016 *Sitä saan mitä arvioin!* -koulutuksen ja pajan tulokset)
- **Mittari:** Alueellisen ELO-toiminnan vaikutusten ja tuloksellisuuden mittari (luotu 2016 alussa valtakunnalliseen ministeriöraportointiin) yhdistettynä viiden tavoitteen kysymyksiin, joilla mitataan tavoitteeseen pääsyä kolmiportaisesti seuraavan sivun esimerkkien mukaisesti
  - HUOM! yksittäisten palvelujen arviointi (esim. Ohjaamon toiminnasta tai hankkeesta) tehdään erikseen kumppanin, verkoston, organisaation tai palvelun tasoilla, missä tuloksia saadaan näiden itsearviointina ja vertaisarviointina, mihin lisätään tärkein eli palvelukokemuksen palaute esim. hymy-naamatyyppisen välittömän palautteen avulla
  - HUOM! Lisäksi voidaan käyttää vertailukohteena esim. valtakunnallisesti tai itäsuomalaisesti laadittuja arviointeja (tietoanuorista.fi, Kohtaamo, Juvenia ym.)
- **Seuranta:** Kerran vuodessa ELO-työstönä ja ELO-ryhmän kautta, mihin voi osallistua laajasti
- **Arviointi ja jatkotoimet:** Vähintään kerran vuodessa mittauksen jälkeen
- **Laadun tasokuvaus kolmiportainen**, mihin haetaan esimerkkejä antamaan konkreettisia eläviä tilanteita ja mistä erillinen esitys: hyvä perustaso, kehittäjät, edelläkävijät (ks. seuraavaa sivua)

Kolmiportainen laadun tasokuvaus

Yhteystiedot

- *Tuija Toivakainen*
- Puh. +358 29 502 4220
- Sähköp. tuija.toivakainen@ely-keskus.fi tai nuorisotakuu.etela-savo@ely-keskus.fi
Johtava asiantuntija

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

www.ely-keskus.fi/etela-savo

<https://peda.net/hankkeet/eejn>

Facebookissa Nuorisotakuu Etelä-Savo

Puh. vaihde +358 29 502 4000

Kirjaamon sähköp. kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Käyntios. Jääkärintie 14, Mikkeli

Postios. PL 164, 50101 Mikkeli